สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

Core Competencies of School Administrators Affecting the Student Care and Support System Operations at Schools under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 1

ชนณพร วงศ์แก้ว[1] เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ[2] วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์[3]
Chonnaporn Wongkeaw, Cherdsak Suphasophon, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 3) สมรรถนะหลักที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดังกล่าว ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบสำรวจภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูผู้สอน 310 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยแจกและเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Enter

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะหลักโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.50, S.D. = 0.37) และทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2) การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.41) และทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และ 3) สมรรถนะทั้งสี่ด้านส่งผลทางบวกต่อการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 73.4 ($R^2 = .734$, Adjusted $R^2 = .731$) การพัฒนาตนเองมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานสูงที่สุด ($\beta = .329$) รองลงมาคือการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\beta = .255$) การทำงานเป็นทีม ($\beta = .249$) และการบริการที่ดี ($\beta = .240$) ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลการวิจัยสะท้อนการส่งผลเชิงสถิติจากข้อมูลการรับรู้ของครูผู้สอน

คำสำคัญ (Keywords) : สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา; การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This study aimed to examine (1) the level of school administrators' core competencies, (2) the level of implementation of the student care and support system, and (3) the core competencies that predict this implementation at schools under the Chiang Rai

---

Received: 2026-10-08 Revised: 2026-10-26 Accepted: 2026-10-30

[1] สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: comsc511463002@gmail.com

[2] อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: CherdsakSu@gmail.com

[3] อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: dr.w.siririth@gmail.com

Primary Educational Service Area Office 1. This quantitative study employed a cross-sectional survey design. The sample comprised 310 teachers in government schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 1. Data were collected using a five-point rating-scale questionnaire administered directly by the researcher. Data were analyzed using frequencies, percentages, means, standard deviations, and simultaneous multiple regression analysis.

The findings revealed that: (1) administrators' core competencies were rated at a high level overall ($\bar{X}$ = 3.50, SD = 0.37) and across all dimensions. Teamwork had the highest mean, followed by service orientation, self-development, and achievement orientation, respectively. (2) Student care and support system implementation was rated at a high level overall ($\bar{X}$ = 3.60, SD = 0.41) and across all dimensions. Student promotion and development had the highest mean, while problem prevention and resolution had the lowest. (3) All four core competency dimensions were significant positive predictors of student care and support system implementation ($p < .001$), jointly explaining 73.4% of its variance ($R^2 = .734$, adjusted $R^2 = .731$). Self-development had the largest standardized regression coefficient ($\beta = .329$), followed by achievement orientation ($\beta = .255$), teamwork ($\beta = .249$), and service orientation ($\beta = .240$). These results reflect predictive associations based on teachers' perceptions and may inform the development of administrators' competencies in student care and support.

Keywords: School Administrators' Core Competencies;
Student Care and Support System Implementation; School Administrators

บทนำ (Introduction)

การจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้และการดำรงชีวิต สถานศึกษาจึงต้องดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน โดยอาศัยข้อมูลผู้เรียนและความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง กระบวนการดังกล่าวครอบคลุมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ จากงานวิจัยของ กรดา มลิลา และเพ็ญนภา สุขเสริม (2564: 30, 37-40) ศึกษาการบริหารระบบดังกล่าวในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 และเสนอให้การบริหารงานเชื่อมโยงการวางแผน การจัดเก็บข้อมูล การประชุมผู้เกี่ยวข้อง และการประสานความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก จึงเห็นได้ว่าการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องอาศัยทั้งการปฏิบัติงานของครูและการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา และงานวิจัยของ วุฒิพงษ์ พันทิวา และคณะ (2563: 205) พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แตกต่างกันตามขนาดโรงเรียนในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง สนับสนุนการทำงาน และประสานผู้เกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้ประยุกต์ใช้องค์ประกอบสมรรถนะหลักจากการศึกษางานวิจัยของ ประณต โยเหลา (2566: 42) ประกอบด้วยการมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม โดยศึกษาเกี่ยวกับ

พฤติกรรมการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายและติดตามงาน การตอบสนองความต้องการ การพัฒนาความรู้สำหรับสนับสนุนงาน และการสร้างความร่วมมือ ตามลำดับ และงานวิจิยของ ภคพร อุตตะกะ และกิจพิณิฐ อุสาโห (2567: 78) เสนอแนวทางพัฒนาผู้บริหารผ่านกระบวนการ PDCA การรับฟังความคิดเห็น การเรียนรู้ร่วมกัน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งช่วยสนับสนุนเหตุผลในการศึกษาบทบาทของสมรรถนะต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากงานวิจัยของ ฐิติชญาณ์ วงค์กำ และกษิฎิฏฏ์ มีพรหม (2568: 473) พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และงานวิจัยของ ภคพร อุตตะกะ และกิจพิณิฐ อุสาโห (2567: 78) พบระดับปานกลางในสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

สำหรับบริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ข้อมูลสารสนเทศประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ระบุว่ามีนักเรียนด้อยโอกาส 10,247 คน ในจำนวนนี้เป็นเด็กยากจน 10,142 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, ม.ป.ป.) นอกจากนี้ รายงานการขับเคลื่อนโครงการ “พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนไปให้น้อง” เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 ระบุภารกิจติดตามเด็กตกหล่น 6,132 คน และเด็กออกกลางคัน 238 คนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยประสานความร่วมมือกับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, 2567ค) ประกอบกับสถานศึกษาบางแห่งยังเผชิญเหตุอุทกภัยซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและความต่อเนื่องในการจัดการศึกษา รายงานการตรวจเยี่ยมโรงเรียนบ้านดอนและการลงพื้นที่โรงเรียนประสบภัยแสดงตัวอย่างการฟื้นฟูสถานศึกษา การขนย้ายนักเรียน และการประสานผู้ปกครองกับชุมชน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, 2567ก, 2567ข) จากเหตุการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงภารกิจที่ต้องใช้การวางแผน การตอบสนองความจำเป็น และการทำงานร่วมกัน ของผู้บริหารหากขาดสมรรถนะอาจเป็นสาเหตุของการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยศึกษาระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความสามารถของสมรรถนะหลักทั้ง 4 ด้านในการร่วมพยากรณ์การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามการรับรู้ของครูผู้สอน ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดประเด็นพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารและการปรับปรุงการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบสำรวจภาคตัดขวาง (Quantitative Research cross-sectional survey design.) ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ตัวแปรต้น คือ สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ศึกษาในงานวิจัยของประณต โยเหลา (2566: 42) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม ส่วนตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยใช้กรอบกระบวนการดำเนินงานตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 18) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และ 5) การส่งต่อนักเรียน

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,157 คน โดยอ้างอิงข้อมูลบุคลากรในสถานศึกษา ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 จากแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทั้งนี้ จำนวนดังกล่าวไม่รวมผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และบุคลากรประเภทอื่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, 2568: 10)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 310 คน ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์และนำมาใช้ในการวิเคราะห์ การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน สำหรับประชากร 1,157 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 289 คน ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 310 คนจึงมีจำนวนมากกว่าขนาดที่คำนวณได้ (Krejcie & Morgan, 1970) ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกสถานศึกษาตามขนาดเป็น 3 ชั้นภูมิ ได้แก่ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก 2) สถานศึกษาขนาดกลาง และ 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่รวมกับขนาดใหญ่พิเศษ โดยใช้ข้าราชการครูผู้สอนเป็นหน่วยสุ่ม สุ่มข้าราชการครูผู้สอนภายในแต่ละชั้นภูมิด้วยการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาขนาดเล็ก 50 คน ขนาดกลาง 120 คน และขนาดใหญ่รวมกับขนาดใหญ่พิเศษ 140 คน รวม 310 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่การวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ซึ่งอยู่ในอำเภอเมืองเชียงราย เวียงชัย และเวียงเชียงรุ้ง

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน 2568 ถึงวันที่ 6 สิงหาคม 2569 เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2569

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 34 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและจัดทำข้อคำถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบที่ศึกษา จากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา ก่อนให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า IOC ระหว่าง .80-1.00 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วทดลองใช้กับครูที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แบบสอบถามสมรรถนะหลักจำนวน 20 ข้อและการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยรวมเท่ากับ .934 และ .940 ตามลำดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1) ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

3) ดำเนินการเก็บรวบรวมและติดตามรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 310 ฉบับ ได้รับคืนครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4) ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์จำนวน 310 ฉบับ จากนั้นลงรหัสและจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่และร้อยละ

2) วิเคราะห์ระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้ การแปลผลค่าเฉลี่ยของสมรรถนะหลักและการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้เกณฑ์เดียวกัน โดยประยุกต์เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยแบบที่ 2 ที่นำเสนอในบทความของบุญชม ศรีสะอาด (2539: 67)

4) วิเคราะห์สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 พร้อมรายงานผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์คะแนนรายด้านคำนวณจากค่าเฉลี่ยของข้อคำถามในแต่ละด้าน ส่วนคะแนนสมรรถนะหลักภาพรวมคำนวณจากข้อคำถาม 20 ข้อ และคะแนนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมคำนวณจากข้อคำถาม 34 ข้อ โดยใช้คะแนนที่ยังไม่ปัดเศษในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 310 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 63.55 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 59.68 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5–10 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 43.55 และปฏิบัติงานในสถานศึกษากลุ่มขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 45.16 โดยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา

สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยของทั้งสี่ด้านใกล้เคียงกัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ	อันดับ
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.50	0.46	มาก	4
2. ด้านการบริการที่ดี	3.51	0.45	มาก	2
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	3.50	0.48	มาก	3
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	3.51	0.47	มาก	1
ภาพรวม	**3.50**	**0.37**	**มาก**	

2. ระดับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.59	0.45	มาก	3
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.59	0.49	มาก	4
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.61	0.48	มาก	1
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	3.59	0.51	มาก	5
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.60	0.50	มาก	2
ภาพรวม	**3.60**	**0.41**	**มาก**	

3. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยตรวจสอบเงื่อนไขเบื้องต้น พบว่า การทดสอบรูปแบบสมการด้วย Ramsey RESET ไม่พบหลักฐานว่ารูปแบบเชิงเส้นไม่เหมาะสม (p=.191) การทดสอบการแจกแจงของส่วนเหลือด้วย Shapiro–Wilk ไม่พบความแตกต่างจากการแจกแจงปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=.313) และการทดสอบด้วย Breusch–Pagan ไม่พบหลักฐานว่าความแปรปรวนของส่วนเหลือไม่คงที่ (p=.669) นอกจากนี้ ตัวแปรต้นมีค่า Tolerance ระหว่าง .581–.648 และค่า VIF ระหว่าง 1.543–1.722 ซึ่งไม่บ่งชี้ปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเชิงเส้นสูงระหว่างตัวแปรต้น ทั้งนี้ ผลตรวจสอบดังกล่าวใช้ประกอบการพิจารณาความเหมาะสมของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ นำสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านเข้าสมการพร้อมกันด้วยวิธี Enter พบว่า แบบจำลองมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(4,305)=210.471$, $p<.001$) มีค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด ($R^2=.734$) และค่าสัมประสิทธิ์การกำหนดที่ปรับแล้วเท่ากับ .731 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสี่ด้านร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 73.4 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(ค่าคงที่)	.248	.117		2.117	.035		
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	.231	.035	.255	6.686	< .001	.599	1.670

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
2. ด้านการบริการที่ดี	.219	.033	.240	6.553	< .001	.648	1.543
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	.286	.034	.329	8.498	< .001	.581	1.722
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	.219	.033	.249	6.644	< .001	.620	1.612
R = .857; R^2 = .734; Adjusted R^2 = .731; SEE =.214							

จากตารางที่ 3 พบว่า สมรรถนะหลักทั้งสี่ด้านส่งผลทางบวกต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในเชิงพยากรณ์ทางสถิติ เมื่อควบคุมสมรรถนะด้านอื่นแล้ว โดยทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < .001) ด้านการพัฒนาตนเองมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานสูงที่สุด (β = .329) รองลงมาคือการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (β = .255) การทำงานเป็นทีม (β = .249) และการบริการที่ดี (β = .240) แบบจำลองร่วมอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการดำเนินงานได้ร้อยละ 73.4 (R^2 = .734, Adjusted R^2 = .731) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.248 + 0.231X_1 + 0.219X_2 + 0.286X_3 + 0.219X_4$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\widehat{Z_Y} = 0.255Z_{X_1} + 0.240Z_{X_2} + 0.329Z_{X_3} + 0.249Z_{X_4}$$

โดย $\hat{Y}$ หมายถึง คะแนนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่พยากรณ์ได้ และ $X_1 - X_4$ หมายถึง คะแนนสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ $\hat{Z}_Y$ หมายถึงคะแนนมาตรฐานที่พยากรณ์ของการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ Z_{X1}–Z_{X4} หมายถึงคะแนนมาตรฐานของสมรรถนะทั้ง 4 ด้านตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1) สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37 อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องอาศัยสมรรถนะหลายด้านประกอบกัน ทั้งการกำหนดเป้าหมายและติดตามผลการปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ การพัฒนาความรู้ความสามารถ การเรียนรู้เพื่อพัฒนางาน และการประสานความร่วมมือกับบุคลากร ผู้บริหารจึงมีโอกาสแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ผ่านการบริหารงานประจำและการดำเนินงานร่วมกับครู ตามการรับรู้ของครู เมื่อพิจารณารายด้าน การทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แต่ค่าเฉลี่ยของทั้งสี่ด้านใกล้เคียงกัน และแนวทางพัฒนาตามข้อเสนอของ ภคพร อุตตะกะ และกิจพิณิฐ อุสาโห (2567: 78) ที่ให้ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็น ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ทำ

ให้พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเอื้อต่อการทำงานเป็นทีม และเมื่อพิจารณาบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า มีการขับเคลื่อนงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และหน่วยงานภายนอก เช่น โครงการ “พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนไปให้น้อง” ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดทำบันทึกข้อตกลงกับโรงเรียนในสังกัดและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการติดตามและช่วยเหลือเด็กนอกระบบการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, 2567ค) การดำเนินงานดังกล่าวเป็นบริบทที่ผู้บริหารต้องใช้การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การให้บริการ และการทำงานเป็นทีมในการนำงานไปสู่การปฏิบัติ

ผลระดับภาพรวมสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติชญาณ์ วงค์ก่ำ และกษิฎิฏฐ์ มีพรหม (2568: 473) พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ภคพร อุตตะกะ และกิจพิณิฐ อุสาโห (2567: 78) พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง

2) การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีภารกิจในการติดตาม ส่งเสริม และช่วยเหลือผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยต้องใช้ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลประกอบการคัดกรองและจัดความช่วยเหลือให้เหมาะสมกับความจำเป็นของนักเรียน นอกจากนี้งานดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ต้องใช้ข้อมูลผู้เรียนประกอบการคัดกรองและจัดความช่วยเหลือ ตลอดจนต้องประสานครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง จึงอาจเป็นบริบทที่ทำให้ครูรับรู้การดำเนินงานในหลายด้านควบคู่กัน เมื่อพิจารณารายด้าน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สะท้อนว่าครูรับรู้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมผู้เรียนได้ดีกว่าด้านอื่น ส่วนการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยของทั้งห้าด้านใกล้เคียงกันและอยู่ในระดับมาก ในบริบทของเชียงราย เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์อุทกภัย เช่น การประสานขนย้ายนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงรายเพื่อส่งให้ผู้ปกครอง และการรายงานการอพยพครูและนักเรียนออกจากโรงเรียนที่ถูกน้ำท่วม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, 2567ข) ซึ่งสะท้อนบริบทการติดตามผู้เรียน การดูแลความปลอดภัย และการประสานความช่วยเหลือในพื้นที่ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการที่ครูประเมินการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ที่กำหนดกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ โดยให้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วม และในภาพรวมยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรดา มลิลา และเพ็ญนภา สุขเสริม (2564: 37, 40) ซึ่งศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

3) สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักทั้งสี่ด้านส่งผลทางบวกต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในทางสถิติ โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการดำเนินงานได้ร้อยละ 73.4 ($R^2 = .734$, Adjusted $R^2 = .731$) ทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

ด้านการพัฒนาตนเองมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานสูงที่สุด (β = .329) รองลงมาคือการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (β = .255) การทำงานเป็นทีม (β = .249) และการบริการที่ดี (β = .240) อาจเนื่องมาจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องอาศัยการบริหารที่เชื่อมโยงการกำหนดเป้าหมาย การจัดบุคลากร การสนับสนุนความรู้ และการประสานเครือข่ายเข้าด้วยกัน สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านจึงอาจมีส่วนสนับสนุนงานในลักษณะที่แตกต่างกัน แต่เกื้อหนุนการดำเนินงานโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทการบริหารตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ซึ่งกำหนดบทบาทของคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินงาน และคณะกรรมการประสานงานเพื่อให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินอย่างเป็นระบบ อาจกล่าวว่าการพัฒนาตนเองเกี่ยวข้องกับการเพิ่มพูนความรู้และความสามารถสำหรับสนับสนุนงาน การมุ่งผลสัมฤทธิ์เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายและติดตามผล การทำงานเป็นทีมเกี่ยวข้องกับการประสานบุคลากรและเครือข่าย และการบริการที่ดีเกี่ยวข้องกับการรับฟังและตอบสนองความจำเป็นของผู้เรียน บทบาทเหล่านี้เชื่อมโยงกับข้อเสนอแนะของงานวิจัย กรดา มลิลา และเพ็ญนภา สุขเสริม (2564: 30, 40) เกี่ยวกับการวางแผน จัดทำข้อมูล และประสานความช่วยเหลือ และงานวิจัยของ ภคพร อุตตะกะ และกิจพิณิฐ อุสาโห (2567: 78) เกี่ยวกับ PDCA การรับฟัง และการเรียนรู้ร่วมกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

การวิจัยครั้งนี้ให้ข้อค้นพบว่า การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารเพื่อสนับสนุนงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรพิจารณาสมรรถนะทั้ง 4 ด้านร่วมกัน ได้แก่ การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานเป็นทีม และการบริการที่ดี เนื่องจากสมรรถนะเหล่านี้ร่วมพยากรณ์การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ (ร้อยละ 73.4) และด้านการพัฒนาตนเองมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยสูงที่สุด ผู้วิจัยเสนอให้เชื่อมต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของผู้บริหารกับการกำหนดเป้าหมายและติดตามงาน การจัดความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง และการตอบสนองความจำเป็นของผู้เรียน เพื่อนำไปประกอบการวางแผน กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ โดยพิจารณาข้อมูลผู้เรียน ความพร้อมของบุคลากร และหลักฐานการดำเนินงานของแต่ละสถานศึกษาเป็นฐานข้อมูล

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ควรใช้ผลการวิจัยประกอบการวางแผนพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานสูงที่สุดในแบบจำลองนี้ เช่น การพัฒนาความรู้ด้านข้อมูลผู้เรียน การคัดกรอง และการประสานความช่วยเหลือ ทั้งนี้ ให้พิจารณาความต้องการพัฒนาและบริบทของผู้บริหารแต่ละคนประกอบ ไม่ใช้ลำดับค่าสัมประสิทธิ์เป็นเกณฑ์จัดลำดับความจำเป็นเพียงอย่างเดียว

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเชื่อมการมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานเป็นทีม และการบริการที่ดีกับแผนงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกำหนดเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ และการติดตามให้ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูร่วมวางแผนและทบทวนงาน รวมทั้งรับฟังนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อจัดความช่วยเหลือให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน

3) สถานศึกษาควรทบทวนการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น โดยตรวจข้อมูลกลุ่มเสี่ยง แผนช่วยเหลือรายบุคคล และผลการติดตามหลังให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ค่าเฉลี่ยแต่ละด้านใกล้เคียงกันและอยู่ในระดับมากทั้งหมด จึงควรใช้หลักฐานการดำเนินงานจริงและความจำเป็นของผู้เรียนประกอบก่อนกำหนดประเด็นปรับปรุง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาด้วยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจเอกสารและหลักฐานการดำเนินงาน เพื่ออธิบายการนำสมรรถนะทั้ง 4 ด้านไปสนับสนุนงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคในบริบทของสถานศึกษา

2) ควรศึกษาติดตามหรือทดลองใช้แนวทางพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร แล้วประเมินการเปลี่ยนแปลงของสมรรถนะ การดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น การเข้าเรียน การได้รับความช่วยเหลือ และความต่อเนื่องของการส่งต่อ โดยเก็บข้อมูลหลายแหล่งและพิจารณาการจัดกลุ่มครูภายในโรงเรียนในการออกแบบและวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง (References)

กรดา มลิลา และเพ็ญนภา สุขเสริม. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**. 8(2): 29-42.

ฐิติชญาณ์ วงค์กำ่ และกษิฎิฏฐ์ มีพรหม. (2568). การศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. **วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒน์**. 7(1): 469-476.

บุญชม ศรีสะอาด. (2539). การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า. **วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 2(1): 64-70.

ประณต โยเหลา. (2566). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายโนนพะยอมวังแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2**. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ภคพร อุตตะกะ และกิจพิณิฐ อุสาโห. (2567). สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 4(1): 73-84.

วุฒิพงษ์ พันทิวา, ไชยา ภาวะบุตร, และเยาวลักษณ์ สุตะโคตร. (2563). สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ**. 8(31): 199-210.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (ม.ป.ป.). **จำนวนนักเรียน จำแนกตามความด้อยโอกาส**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://bigdata.chiangrai1.go.th/tableOccasion.php?op=2.4 สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2569.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (2567ก). **ตรวจเยี่ยมความเสียหายน้ำท่วมโรงเรียนบ้านดอน อ.เวียงชัย**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://chiangrai1.go.th/ตรวจเยี่ยมความเสียหาย/ สืบค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2569.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (2567ข). **ผอ.สพป.เชียงราย เขต 1 ลงพื้นที่โรงเรียนประสบภัยน้ำท่วม**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://chiangrai1.go.th/ผอ-สพป-เชียงราย-เขต-1-ลงพื้น-3/ สืบค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2569.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (2567ค). **สพป.ชร.1 Kickoff "พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนไปให้น้อง" แก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://chiangrai1.go.th/สพป-ชร-1-kick-off-พาน้องกลับมาเร/ สืบค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2569.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (2568). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610.